

Ursula Gårdendahl

Kommunkontoret

Yttrande över SOU 2019:30 betänkandet Moderna tillståndprocesser för elnät

Dnr TN 2019/546

Översänder tekniska förvaltningens yttrande över SOU 2019:30 betänkandet Moderna tillståndprocesser för elnät.

Utredningen lämnar som förslag att ett koncessionsbeslut beträffande nätkoncession för linje med en spänning om minst 130 kV inte ska kunna angripas med stöd av miljöbalken avseende den funktion, sträckning eller i det huvudsakliga utförande som anges i koncessionsbeslutet. Bevisbördan för att en miljöfarlig verksamhet inte medför olägenheter för människors hälsa och miljön åligger i dagsläget verksamhetsutövaren. Samtliga förelägganden och förbud med stöd av miljöbalken föregås av en rimlighetsavvägning där kostnaden för åtgärder eller förbud ställs i proportion till miljönyttan. Om en exklusivitetsregel införs är det av yttersta vikt att underlaget för prövningen av ansökan om koncession är kvalitetsmässigt godtagbart. Det är dessutom nödvändigt att prövningsmyndigheten innehar tillräckligt kompetens och att sakägare m.fl. säkerställs rättigheten att lämna synpunkter som ska beaktas under koncessionsprocessens gång. Det måste även lämnas en möjlighet för ny bedömning av koncessionen även under pågående 40-årsperiod, såvida otvetydig forskning visar att en ledning med viss sträckning eller visst utförande faktiskt orsakar olägenhet för människors hälsa eller miljön. Förvaltningen hänvisar i övrigt till det som närmare framgår av miljönämnden i Lunds kommun yttrande.

Förvaltningen ser ett förfarande där länsstyrelsen, efter prövning, kan lämna undersökningstillstånd, som positivt om det införs i syfte att på ett effektivt sätt och i ett tidigare skede få fram en mer detaljerad sträckning för den tilltänkta ledningen. Åtgärder som minskar handläggningstider vid myndigheter vars beslut inverkar på slutresultatet är fördelaktigt, men endast under förutsättning att ersättning för skada, intrång, eventuella rättegångskostnader vid markägarens överklagande, samt ställande av säkerhet införs. Här

2019-10-16

måste också införas bestämmelser beträffande ledtider från det att ansökan om undersökningstillstånd lämnas in, till det att tillståndet sedan tas i anspråk. Förvaltningen ställer sig dock tveksam till huruvida ett sådant beslut ska kunna förenas med ett verkställighetsförordnande. Såvida bestämmelser om undersökningstillstånd införs finns också ett behov att utarbeta ett regelverk avseende själva förfarandet. Ett sådant förfarande behöver innehålla krav som säkerställer att berörda sakägare inom viss tid och utan längre dröjsmål delges information om att en ansökan om undersökningstillstånd alls har kommit in.

Det är förvaltningens åsikt att alla övriga arbeten och undersökningar, även de som enligt utredningsförslaget sker i syfte att definiera var och hur en ledning ska byggas och vilken påverkan det får på miljön, ska anses ingå i begreppet byggande av ledning. Dessa arbeten och utredningar utgör en integrerad del av de överväganden som behöver ske i prövningen av ledningens/områdets inverkan på miljön, såväl ur ett olägenhets- som ett samhällsperspektiv, men också med beaktande av samtliga natur- och kulturmiljömässiga faktorer som måste ingå i beslutsunderlaget.

Förvaltningen delar Byggnadsnämndens i Lunds kommun anmärkningar beträffande vikten att prövningen av både ledningssträckning, som nätkoncession för område, sker med beaktande av gällande samhällsplanering enligt plan- och bygglagen, även om sådan endast getts i uttryck i en översiktsplan. Ett nytt och modernt synsätt på nätkoncessioner förutsätter vidare hänsynstagande till de begränsningar som kommuner har att hantera beträffande bland annat utbyggnad på bruksvärdig jordbruksmark i anslutning till samhällen, vilket inte minst klargjorts i rådande rättspraxis.

Med vänlig hälsning

TEKNISKA FÖRVALTNINGEN I LUND

Mikael Fritzon
Teknisk direktör